

BEZPEČNÉ MESTO ČADCA

Názov zámeru: BEZPEČNÉ MESTO ČADCA - zámer bezpečnostnej komunálnej politiky na roky 2006 – 2015

Dlhodobým cieľom bezpečnostnej politiky „BEZPEČNÉ MESTO ČADCA“ je na miestnej úrovni eliminácia protispoločenskej činnosti a zabezpečenie trvalo udržateľného stavu kriminálnej, dopravnej a enviromentálnej bezpečnosti občanov v meste v zmysle prijatej vízie a komunálnej politiky mesta Čadca v súlade s požiadavkami Európskej únie, Stratégie prevencie kriminality, Národného programu zdravia, Národného programu boja proti drogám, Národného plánu na zvýšenie bezpečnosti v cestnej premávke a pod..

Ďalším cieľom predkladaného zámeru bezpečnostnej komunálnej politiky na roky 2006 – 2015 „BEZPEČNÉ MESTO ČADCA,, je rovnako zvrátenie verejnej mienky a branie zodpovednosti za vlastnú bezpečnosť občanmi, ako aj vytváranie a usmerňovanie na miestnej úrovni takých spoločenských vzťahov a aktivít občanov, ktoré trvalo zabezpečujú pocit bezpečnosti a kvality života. Dlhodobý cieľ sa dosiahne v troch etapách krátkodobých cieľov:

Krátkodobý cieľ č. 1 (2006 – 2008) pilotná aktivita – vybuduje základ novej úrovne spoločenských vzťahov subjektov doposiaľ roztrieštene pôsobiacich na úseku bezpečnosti a zabezpečí ich cieleňú koordináciu na miestnej úrovni prostredníctvom komisie primátora pre prevenciu protispoločenskej činnosti, v ktorej bude mať dôstojné zastúpenie cirkev, tretí sektor, pedagogicko-psychologický odborník, zástupca Policajného zboru a apolitický zástupca rómskej komunity. Rozpracuje sa systém ochrany nehnuteľností v majetku mesta, kamerový systém bezpečnostného systému mesta, vytvorí sa záchytná izba pre alkoholikov. Vytvorí sa mechanizmy a vyhľadajú nové možné spôsoby financovania projektu.

Krátkodobý cieľ č. 2 (2007 – 2010) - Dobuduje sa materiálno technická základňa pre BEZPEČNÉ MESTO ČADCA nielen na úseku kriminálnej bezpečnosti (PCO, KAMEROVÝ

SYSTEM, DOMOVNÍCI BYTOVÝCH DOMOV, SUSEDKÁ POMOC, INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM...) ale aj na úseku dopravnej a enviromentálnej bezpečnosti (DOPRAVNÉ IHRISKO, REŽIM NA PRIECHODOCH PRE CHODCOV, CYKLISTICKÉ CESTIČKY, IHRISKÁ V OBYTNEJ ZELENÍ, EKOLOGICKÁ A PROTIPOŽIARNA VÝCHOVA, CIVILNÁ OCHRANA, OBČIANSKA PRVÁ POMOC, PROGRAM DROGOVO ZÁVISLÝCH...). Dobuduje sa systém spoločenských vzťahov a odmeňovania aktivistov na úseku zabezpečovania bezpečnosti kriminálnej, dopravnej resp. enviromentálnej so zameraním na zabezpečenie dobrého pocitu bezpečnosti a kvality života všetkých troch generácií občanov mesta.

Krátkodobý cieľ č.3 (2010 –2015) - Vytvoria sa stabilné mechanizmy pre materiálne zabezpečenie a zdravé spoločenské vzťahy rešpektujúce a tolerujúce spoločenskú, etnickú, cirkevnú či politickú rozmanitosť občanov mesta, zabezpečujúce v súhrne elimináciu protispoločenskej činnosti a trvalo udržateľný stav kriminálnej, dopravnej, resp. enviromentálnej bezpečnosti.

Cieľová skupina a skupiny profitujúce z aktivity:

Cieľovou skupinou navrhovanej bezpečnostnej komunálnej politiky v najširšom slova zmysle je 27 500 obyvateľov mesta Čadca, ako aj jeho návštevníkov, pre ktorých sa zabezpečí vyššia úroveň najmä osobnej bezpečnosti.

V širšom slova zmysle podľa jednotlivých programov bezpečnostnej komunálnej politiky cieľovou skupinou sú:

- potencionálne **obete násilia a inej protispoločenskej činnosti**, hlavne **deti a mládež, ženy, dôchodcovia**, pre ktorých projekt zabezpečuje najmä profylaxiu, informovanosť a servis pri ohrození,
- potencionálne a reálne **obete alkoholizmu a drog**, ktorým aktivita zabezpečí informovanosť a pomoc pri prekonaní závislosti,
- fyzické a právnické osoby - **vlastníci nehnuteľností**, ktorým aktivita zabezpečí servis a ponúkne ochranu nehnuteľnosti,
- **rómovia** – občania mesta, ktorým aktivita poskytne rôzne úrovne možnosti skvalitniť ich spôsob života zapájaním sa do jednotlivých programov,

- potencionálne **obete požiarov a ekologických havárií**, ktorým sa zabezpečujú informácie a servis,
- osoby potrebujúce **prvú pomoc**, ktorým sa zabezpečuje tiesňový servis.

V užšom slova zmysle podľa jednotlivých programov cieľovou skupinou sú aj **všetci aktivisti zapájajúci sa do programov**, ktorým tieto poskytujú možnosť zmysluplnej práce na prospech ostatných obyvateľov a návštevníkov mesta, resp. ktorých zbavuje spoločenského odcudzenia a pocitu zbytočnosti.

Cieľovou skupinou sú aj **páchatelia násilia**, ktorých bude možné účinnejšie eliminovať, prípadne mnohým z nich, najmä maloletým či inak sociálne odkázaným, zabezpečiť odbornú pomoc pri prekonaní recidívy.

Podrobný popis navrhovanej bezpečnostnej komunálnej politiky:

a) Analýza stavu

Na území mesta Čadca pôsobí celý rad subjektov aj občanov – aktivistov, podieľajúcich sa na zabezpečení kriminálnej, dopravnej, resp. enviromentálnej bezpečnosti.

Na úseku represie ide najmä o Policajný zbor, úrad justičnej polície PZ, Železničnú políciu, Mestskú políciu mesta Čadca, súkromné bezpečnostné služby a vlastné ochrany právnických subjektov, lesnú stráž, poľnú stráž, rybársku stráž, ochranu nehnuteľností vykonávajú aj prípadní domovníci bytových domov, či školníci základných, stredných škôl a učilíšť. Požiarnu ochranu zabezpečuje Hasičský a záchranný zbor a bezpečnostné enviromentálne služby zabezpečujú aj útvary civilnej ochrany.

Na úseku prevencie v rámci učebných osnov na základných a stredných školách pôsobia učitelia a ostatní pedagogicko-psychologický pracovníci, adoptovaný policajno-bezpečnostný program na základných školách realizuje Policajný zbor. Mestská polícia realizuje preventívno-bezpečnostné programy nielen na základných, ale i stredných školách a učilíštiach. Na úseku výchovy a morálky nezastupiteľnú úlohu vykonáva cirkev. Na úseku pomoci rizikovým skupinám v meste Čadca pôsobia charitatívne organizácie. Verejnú mienku na úseku prevencie výrazne ovplyvňuje **tlač a elektronické médiá**.

V meste pôsobia predajcovia zabezpečovacej bezpečnostnej techniky, Policajný zbor, Mestská polícia prevádzkuje pult centralizovanej ochrany, SBS-ky. Bankové subjekty a niektoré ďalšie právnické subjekty majú vnútorný kamerový systém. Mesto prostredníctvom svojho poriadkového útvaru – Mestskej polície prevádzkuje Mestský kamerový systém. Mesto má káblovú televíziu. Niektoré ZŠ, ako i stredné majú svojich školníkov - nielen údržbárov. V bytových domoch sa etabluje systém domových dôverníkov. V bytových domoch sa stále viac ujímajú zodpovednosti za majetok bytové spoločenstvá.

Na úseku dopravnej prevencie má Mestská polícia pripravený projekt dopravného ihriska. Mesto má pripravené projekty kruhových križovatiek, projekty dobudovania preložiek ciest 1/11, cesty 487, čím by sa odbremenil stred mesta od dopravy. Taktiež je pripravený projekt obchvatu smerom na obec Svrčinovec, smer Česká republika. Budujú sa cykloturistické trasy. Mestská polícia reguluje dopravnú premávku na prechodoch pre chodcov v blízkosti škôl. Na základných školách sa pestuje pozitívny vzťah žiakov k prírode. Sú vypracované programy činnosti civilnej ochrany v prípade ekologických havárií.

Spoločným znakom pri zabezpečovaní bezpečnosti na úseku prevencie aj represie v súčasnosti je:

- roztrieštenosť a iba sporadická koordinácia aktivít,
- zásadný nedostatok financií pre technické zabezpečenie bezpečnosti osôb a ich majetku,
- pretrvávajúca nízka úroveň informovanosti rizikových skupín na úseku prevencie, takmer absentujúci vzťah k spoločnému majetku,
- chaotická (nesystémová) spolupráca bezpečnosti zabezpečujúcich subjektov.

a) Možnosti mesta:

-V zmysle dokumentov Európskej únie územné samosprávy majú nezastupiteľnú úlohu na miestnej úrovni až dôležitejšiu ako štátne orgány pri koordinácii zabezpečenia miestnej bezpečnosti kriminálnej, dopravnej aj environmentálnej. Perspektívne územné samosprávy viac ako štát sú s najväčšou pravdepodobnosťou i naďalej budú adresátom čerpania štrukturálnych fondov EÚ.

-Na úseku ochrany podnikateľských subjektov mesto – Mestská polícia realizuje pult centralizovanej ochrany objektov (PCO). Bolo by vhodné zriadiť tiesňové zabezpečenie PCO pre vodičkárov, nevidiacich, kardiov, diabetikov či inak ohrozené osoby v spolupráci s charitatívnymi organizáciami.

-Na úseku dopravnej výchovy môže mesto realizovať technické riešenia (kruhovú križovatku, preložky ciest z centra mesta, cyklistické chodníky, technické zábrany vjazdu,); na úseku dopravnej výchovy vodičov môže mesto zabezpečiť realizáciu spomaľovacích retarderov, zariadením dopravného ihriska môže mesto na úseku dopravnej výchovy mládeže zdokonaľiť a rozšíriť výchovu žiakov ZŠ.

-Na úseku drogových závislostí môže mesto zriadiť a prevádzkovať záchytnú izbu pre alkoholikov, zriadiť informačno-poradenské centrum pre nielen pre drogových závislých, ale i pre celú širokú verejnosť a podporovať preventívno-vzdelávacie aktivity s mládežou.

-Najväčšie možnosti (aj povinnosť) má mesto na úseku koordinácie prevencie a ochrany obetí násillia a inej protispoločenskej činnosti (deti a mládež, ženy a dôchdcovia); tu neustálym poskytovaním informácií a servisu rizikovým skupinám možno eliminovať obeť násillia.

-Priamy vplyv na bezpečnosť majú sociálne programy mesta pre jeho občanov. Odcudzenie z osamelosti mnohých dôchdcov možno eliminovať využitím ich skúsenosti a voľného času na obnovu sídliskovej zelene, začlenením do programu – „ Susedskej ochrany „ ktorý poskytuje vytvorenie siete zodpovedných domovníkov spolupracujúcich pri prevencii v obytných domoch a zabezpečuje prenos skúseností seniorov na mládež.

-Nezastupiteľnú úlohu pri realizácii prevenčných bezpečnostných aktivít majú cirkev a charitatívne organizácie.

Mesto má možnosť realizovať program „ MLÁDEŽ ZA BEZPEČNÉ MESTO „ ako proces trvalo udržateľného rozvoja. Cieľ projektu je zameraný v **prvej etape na vyškolenie mladých dobrovoľných aktivistov vo vzdelávacom tábore uskutočnenom na začiatku školských prázdnin a v druhej etape na šírenie rovesníckej prevencie touto vyškolenou skupinou mladých aktivistov** v spolupráci s Mestskou policiou Čadca a koordinátorov prevencie jednotlivých škôl či v čase školského vyučovania, ale i po vyučovaní fungovaním vo vlastných kluboch pod názvom „ Mládež za bezpečné mesto“ vytvorených na školách ako spôsob trávenia času detí a mládeže a v súlade s individuálnymi a vekovými osobitosťami, ďalej spontánne pôsobenie v teréne v rovesníckej societe, ako aj činnosť formou

plánovaných stretnutí vyškolených aktivistov s mladšími spolužiakmi v škole, alebo s kamarátmi v záujmových skupinách určeným harmonogramom organizátormi projektu.

Ďalším cieľom je zriadenie klubu týchto mladých aktivistov , kde budú mať zabezpečené poradenstvo, nasmerovanie a podporu v rozvíjaní svojej dobrovoľníckej práce. S dobrovoľníkmi sa bude spolupracovať celý školský rok 2006/2007 ako súčasť ďalšej systematickej práce s týmito deťmi vo vytvorenom klube poskytovaním rôznych materiálov, zabezpečovaní diskusií s odborníkmi a pod.

Mesto prostredníctvom stálej komisie pre prevenciu protispoločenskej činnosti, ako dozorujúceho a koordinujúceho orgánu má možnosť vytvárať spätnú väzbu, a tým určovať cestu, ako cieľ projektu dosiahnuť, ale najmä trvalo udržať.

Vo vecnej rovine bezpečnostná komunálna politika mesta Čadca bude obsahovať nasledovné programy:

1. MESTSKÝ ZÁZNAMOVÝ KAMEROVÝ SYSTÉM

Umožňuje okamžitý zásah voči práve prebiehajúcej kriminalite a má rovnakú váhu pri predchádzaní páchania kriminálnych činov.

2. PREVÁDZKOVANIE PULTU CENTRALIZOVANEJ OCHRANY

Umožňuje ochranu objektov, majetku mesta, ako i ochranu podnikateľských subjektov.

3. „ POMÁHAJME SI NAVZÁJOM „

Umožňuje občanom mesta anonymne bez vystavenia sa riziku informovať o kriminálnej činnosti a možnosť získania odmeny za dôležitú informáciu.

4. „ SUSEDSKÁ OCHRANA „

Cieľom je odstránenie anonymity a vzájomná susedská pomoc spoluobyvateľov najmä bytových domov.

5. „ MESTO A OBCE „

Cieľom je je spolupráca so susednými územnými samoprávami pri zabezpečovaní bezpečnosti mesta.

6. „ SPOLUPRACUJEME „

Cieľom programu je prenos informácií a spolupráca riaditeľa ZŠ, pedagogicko-psychologického pracovníka a zástupcu územnej samoprávy pri výchove žiakov a jej usmerňovaní.

7. „ LESOPARK „

Cieľom programu je pestovať u žiakov vzťah k prírode v podmienkach mesta Čadca, rozpoznávať nebezpečenstvo v lese (nebezpečenstvo zakladania požiarov, zberu jedovatých húb, uštipnutia hadom a pod.)

8. „ ŠPORTOVÉ STRETNUTIA MESTSKÝCH ČASTÍ „

Cieľom programu je odstránenie anonymitu medzi obyvateľmi sídlisk.

9. „ SPOZNAJME SA LEPŠIE „

Cieľom programu je eliminácia násilia v rodine, zber informácií a pomoc obetiam násilia.

10. „ POMOC PRI HĽADANÍ PRÁCE „

Cieľom programu je pomoc územnej samosprávy pri hľadaní práce nezamestnaným.

11. „ ROZPRÁVAJ ZAUJÍMAŠ MA „

Cieľom je zriadenie poradensko-informačného centra prevencie kriminality pre mládež na Mestskej polícii a zároveň eliminovať kriminalitu mládeže.

12. „ OCHRANA MLÁDEŽ „

Cieľom projektu je realizácia preventívno-bezpečnostných akcií zameraných na kontrolu reštauračných prevádzok na území mesta, zameraných na podávanie alkoholu a iných omamných látok osobám mladším ako 18 r.

13. „ BEZPEČNÝ DOMOV „

Cieľom projektu je nácvik bezpečného správania vo voľnom čase doma, vonku na ulici.

14. „ LEGÁLNE PLOCHY „

Cieľom projektu je vytvorenie priestoru-plôch pre grafity, sprajerov a tým eliminovať poškodenia fasád budov, zariadení na území mesta.

15. „ PRÁVO PRE KAŽDÉHO „

Cieľom programu je organizovať besedy a prednášky s cieľom zvýšiť právne vedomie najmä rizikových skupín obyvateľstva (deti, mládež, seniory).

16. „ TIESŇOVÉ LINKY „

Cieľom programu je zabezpečenie rýchlej pomoci v tiesni.

17. „ VYHNI SA NEBEZPEČENSTVU „

Cieľom programu je poskytovať informácie a vedomosti občanom, ako si počínať v rizikových situáciách.

18. „ ČISTÉ MESTO „

Program má ambíciu zabezpečiť čistotu mesta a ochranu životného prostredia mesta na úrovni európskych miest v spolupráci seniorov a mládeže.

19. „ PES – PRIATEĽ ČLOVEKA „

Cieľom programu je realizovať symbiózu človeka a jeho priateľa – psa na území mesta.

20. „ ČISTÁ OBYTNÁ ZELEŇ A PIESKOVISKÁ „

Cieľom programu je obnovenie a trvalé užívanie obytnej sídliskovej zelene, ihrísk a pieskovísk najmä pre mamičky s deťmi.

21. „ BEZPEČNE DO A ZO ŠKOLY „

Cieľom programu je vytvorenie bezpečného prostredia pre príchod a návrat školákov zo školy (školské autobusy, dohľad nad dopravou).

22. „ BEZPEČNÉ PRÁZDNINY „

Cieľom programu je poskytnutie informácií a vytvorenie prostredia pre bezpečné prázdniny na území mesta.

23. „BEZPEČNOSŤ CHODCOV A CYKLISTOV „

Programy sú zamerané na prezentáciu požiadaviek na zvýšenie bezpečnosti chodcov a cyklistov a na ich akceptáciu.

24. „RADAR „

Cieľom programu je zabezpečiť dopravnú bezpečnosť nad dodržiavaním rýchlosti vodičmi motorových vozidiel na vedľajších a okrajových uliciach mesta Čadca.

25. „BEZPEČNÝ DOJAZD „

Cieľom programu je vytvoriť prostredie pre elimináciu vážnych dopravných nehôd na území mesta.

26. „PASÍVNA OCHRANA VOZIDLA „

Cieľom projektu je eliminácia poškodenia, odcudzenia motorových vozidiel na území mesta založená na princípe spolupráce občanov a polície.

Jednotlivé programy pripravovaného projektu sa v rôznych variantoch realizujú v mestách Višegrádskej štvorky, pritom čerpajú so skúseností polícií a územných samospráv Európskej únie a pod.

Očakávaný výsledok, materiálne kritéria hodnotenia úspešnosti predkladaného pripravovaného návrhu bezpečnostnej komunálnej politiky mesta Čadca – najmä jej prvej etapy, aktuálny časový harmonogram, vytypovanie spolupracujúcich subjektov, potrebný rozpočet a životaschopnosť pripravovaného projektu, zdroje financovania projektu, ako i určiť prioritné programy pre každú etapu pripravovaného projektu jedným z krokov Komisie pre prevenciu protispoločenskej činnosti.

Vypracoval: **kpt.Mgr. František Linet, náčelník Mestskej polície Čadca, člen komisie pre prevenciu protispoločenskej činnosti**